

 Pošljite SMS sporočilo na številko 1919 s ključno besedo SRCNAUL5 (prispevali boste 5 EUR) ali SRCNAUL10 (prispevali boste 10 EUR) za pomoč študentom. Več www.uni-lj.si/srcnaul

Objavljen razpis za dodelitev finančne pomoči študentom UL. Rok za prijavo je...

Program

Politika

Glasba

Kultura

Družba

Univerza

Zr

<https://radiostudent.si/sites/default/files/slike/2020-06-29-festival-spider-1-del-old-school-115209.jpg>

FESTIVAL SPIDER, 1. DEL: OLD SCHOOL (/KULTURA/TEATER-V-ETER/FESTIVAL-SPIDER-1-DEL-OLD-SCHOOL)

[SAMO OLFAMI](#) (/LJUDIJE/SAMO-OLEAMI) / 29. 6. 2020 - 13.30

/ TEATER V ETER ([HTTPS://RADIOSTUDENT.SI/KULTURA/TEATER-V-ETER](https://radiostudent.si/kultura/teater-v-eter))

00:00:00

00:11:55

2020-06-29-teater-v-eter-festival-spider-1-del-old-school.mp3

<https://radiostudent.si/sites/default/files/posnetki/teater-v-eter/2020-06-29-teater-v-eter-festival-spider-1-del-old-school.mp3>

Danes se bomo posvetili dvema predstavama s **Festivala radikalnih teles Spider 2020**, ki je potekal med 17. in 20. junijem na lokaciji bivšega Plečnikovega letnega gledališča - travnik levo od gradu Tivoli. Obe predstavi s prvega dne festivala sta bili namesto na odprtem odru izvedeni na travi - ena podnevi, druga ponoči. Druži ju tudi navezovanje na

pretekle umetniške prakse, ki s celostnim pristopom stopajo onkraj zgolj racionalnega in dobesedno berljivega.

Ko postopamo po travi, se med nas postavi brazilski performer **Tizo All** in takoj prebije četrto steno. Razloži, da se njegovo delo v nastajanju, BIO, nanaša tako na BIOdiverzitetu kot na BIOgrafijo. Da se kolonizacija kot sistematična dominacija soljudi in ekosistemov ni nikoli končala. Z nivoja govora All počasi sestopa v utelešenja s slačenjem. Izjave se razbijejo v kratke stavke, prepokane z intenziteto njegovega telesnega izvajanja. Hlače sleče med izjavo, da je moda drugi največji globalni onesnaževalec. H globalnemu izkoriščanju revnih doda, da njegova zdravila za HIV stanejo 1000 evrov na mesec. Soperformerja, ki sta pomešana med gledalci, nadaljujeta stavčno verigo: »*Zakaj žival ni človek?*« in »*Zakaj človek ni žival?*« Ko vsi trije dodobra orišejo globalni in lokalni kontekst, moramo skupaj zdeklamirati: »*This is happening!* (#)« - in sicer tako, da glas potegnemo globoko iz trebuha in s tem vklopimo svojo telesnost.

Najbrž ste naleteli že na nebroj umetniških del, ki so okoljsko ali politično aktivistična tako, da verbalizirajo svoje višje namene, a ti ostanejo zgolj na ravni deklaracije. Allova praksa kljub deklarativnosti prebije dvojnost besednega pomena in telesnega učinka, tako da verbalno in plesno izvajanje izenači na ravni enotne telesne intenzitete. Oba nivoja sta enako telesna. Oba enako zares.

Ko se Tizo All sleče do kraja, utihne in preide v ples. Iz gibanja rok, ki verjetno simbolizirajo človeškost, se telesni impulzi vedno bolj selijo v torzo in hrbet, torej v »živalskost«. Med ukanjem All preplete roke nad glavo, da spominja na losa. Kot ptica z izpostavljeno ritjo in izbočenim hrbtom gol počasi stopica pred grmovjem Rožnika. Po predstavi se ne strinja s trditvijo, da so njegovi gibi upodabljali živalske - »*Jaz SEM žival!* (#)« se nasmehe. V prepletu človeškega in živalskega v enovito celoto All ohranja fokus znotraj svojega telesa - njegov tek ni usmerjen v cilj, ampak vase; njegov pogled ne gleda nas, ampak izhaja iz telesnega zavedanja. Impulzi izhajajo iz centra telesa. Grimase, zvoki in govor so vpisani v telo enako kot vsi gibi.

V sklepnem delu performansa se naberejo okoli treh golih performerjev, ki si telo barvajo z mokro glino, nato pa v igro vpletejo publiko. All si recimo čez telo napiše »*manifest*«, čez obraz pa »o«. Manifestativnost in celostnost performansa, ki telesno in bivanjsko stoji za svojim izjavljanjem, spominja na hipijevsko držo 60-ih let prejšnjega stoletja. Imeli smo občutek, da smo priča odmevu idealistične in nemara naivne generacije, ki cinizma še ni poznala ali zanj ni imela časa. Na tej ravni je bilo opaziti razliko med prezenco brazilske izvajalke **Naná Amarante**, ki je izžarevala enako zaresno celovitost kot All, ter berlinskim plesalcem **Marcom Philippom Gabrielom**, ki tega kot Evropejec ni zmožel. Tako bi se najbrž tudi performans lahko razvil v pravi kolektivni **hepening**, če publike ne bi sestavljali mi, mencajoči Srednjeevropejci.

Kljub deklarativnim izjavam, s katerimi se predstava začne, te tvorijo dramaturški most k performativnemu jedru, ki ga ni moč reducirati na zgolj povedano. Srečanje z intenzivnostjo Allovega gibajočega se telesa lahko izzove gledalčevo telesno pozornost. Ozavestimo lahko nivoje sobivanja, ki se porajajo na ravni izmenjave čustvenih in telesnih nabojev. Priča smo neki drugi telesni prezenci, nečemu celostnemu, nečemu neciničnemu. Kako globoko

vstopimo v to tako na ravni dojemanja kot na ravni fizičnega sodelovanja, pa je odvisno od nas samih. V vsakem primeru smo bivanjsko del skupnega dogajanja.

Zveze, plesno-zvočna improvizirana predstava treh izkušenih performerjev - glasbenika **Tomaža Groma**, vokalistke in plesalke **Irene Z. Tomažin** ter plesalca **Jurija Konjarja** -, se je začela v čisti temi uro pred polnočjo. Okoli sebe smo slišali tavati ponavljajoči se glas Tomažin. Grom je tolkel po naših stoli. V pridušeni luči zgolj enega reflektorja se je razprlo polnočno gozdno prizorišče: par dreves, v globini kamnito stopnišče in Jurij Konjar v živo rdečih kratkih hlačah. [Glasovno izvajanje Irene Z. Tomažin \(#\)](#) je z izhajanjem iz telesnih impulzov, ki spominjajo na jecljanje, mrmranje, hlipkanje ali nezavedno borbo med željo in njeno potlačitvijo, tvorilo hrbtnico dogodka. To trzajočo, ponavljajočo se logiko glasu je Grom podprl z enako repetitivnimi potegi po kontrabasu, Konjar pa s cukajočimi, ponavljajočimi se gibi. Na vsebinski ravni se je iz tega porodil asociativni tok zavesti kot tok nezavednega, sanjskega ali nadrealističnega: Tomažin je tavalala po prizorišču in mnogokrat odtavala daleč z njega, Grom je postavljala kontrabas na glavo in igral na prečke, Konjar pa je v rdečih hlačah nekje globoko med drevesi oblikoval komičen kontrapunkt.

Drugače kot pri improviziranih plesnih predstavah, ki jih tvorijo srečanja in odnosi vsakega nastopajočega z drugimi, smo tu imeli opravka s skupnim tokom. Performerji so oblikovali kolektivni prostor čarovniške, odpiljene, nezavedne bizarologike, v katerega bi načeloma lahko vstopil še kdo drug. Znotraj skupinskega vzdušja je bil vsak nastopajoči samostojen, saj je sledil isti logiki dogodka, ne da bi moral biti v odnosu s tem ali onim. Pridušena luč je zarisala monokromatsko ploskovito ozadje, ki je na robovih prehajalo v temo. Priča smo bili za improvizacijsko predstavo izredno posrečenemu spoju vizualne plasti z zvočno in občutenjsko atmosfero – kot bi bil dogodek načrtno prilagojen točno tej lokaciji. V logiko, ki je nemara spominjala na nadrealizem, še bolj pa na plesno gledališče 90-ih let prejšnjega stoletja, so se vpele podobe polnočnega gozda, belih stopnic v ozadju, gibanja Jurija Konjarja kot vizualnega elementa ter rdečih kratkih hlač kot nekakšne Rdeče kapice. Skoraj uro trajajoči asociativni tok hlipkanja, hlastanja in hahljanja, iz katerega sta vznikala nezavedno in komično, se je zaključil z ravno tako nerodnim koncem, v katerem so nastopajoči nekaj časa iskali drug drugega za priklon.

Zveze se prepusti freudovskim zdrsom, žebranjem in tavanju po nezavednem, s tem pa tako na ravni izvajalcev kot na ravni gledalcev pripelje v dogodek nabor osebnih kapacitet, širši od gole racionalne naracije. Podobno performans *BIO* preplete zavestne vidike človeka s telesno zaznavo in inteligenco ter vzpostavi enačaj med človekom in živaljo. Obe predstavi asociirata na starejše performativne estetike, a imata hkrati grobe robove dela v nastajanju oziroma skupinske improvizacije, ki jima dajo naboj svežega, živega dogodka.

Jutri se bomo sprehodili po Festivalu Spider kot celoti.

KULTURA / TEATER V ETER
FESTIVAL SPIDER, 2. DEL:
RAZPAD SISTEMA

Še o Festivalu Spider

Samo Oleami / 30. 6. 2020